

Leerlingmateriaal: Mythe en werkelijkheid rond de Bokkenrijders

Inleiding

De Bokkenrijders behoren tot de bekendste figuren uit de geschiedenis van het Maasland. In verhalen worden ze vaak voorgesteld als een geheimzinnige bende die op bokken door de lucht vloog en het platteland terroriseerde. De mythe van de Bokkenrijders heeft het zelfs tot Suske en Wiske, de Efteling en het theater geschopt!

Historici kijken tegenwoordig anders naar dit verhaal. Zij zien dat armoede, hongersnood en rechtspraak een grote rol speelden. In deze les onderzoek je welke onderdelen van het Bokkenrijdersverhaal **mythe** zijn en welke **verklaarbaar zijn vanuit de tijd waarin mensen leefden**.

Bokkenrijders in een grot in vergadering bijeen. - "De bokkenrijders". - Jan Bley. - Tekening, potlood en gekleurd krijt, 290 x 394 mm. - Ca. 1910. Historisch Centrum Limburg, Netherlands - CC BY-SA.

Opdracht 1 – Mythe of werkelijkheid?

Lees het venster zorgvuldig. Hieronder staan uitspraken over de Bokkenrijders.

Opdracht:

Zet elke uitspraak in één van de drie categorieën:

- Mythe
- Historisch verklaarbaar
- Gedeeltelijk waar

Schrijf bij elke uitspraak een korte uitleg (1-2 zinnen).

1. De Bokkenrijders vlogen op bokken door de lucht.

Categorie:

Uitleg:

---

2. Op één nacht vonden soms meerdere inbraken plaats.

Categorie:

Uitleg:

---

3. De bok was een symbool van de duivel.

Categorie:

Uitleg:

---

4. De buit van de inbraken was meestal klein.

Categorie:

Uitleg:

---

5. Veel verdachten bekenden onder marteling.

Categorie:

Uitleg:

---

6. De Bokkenrijders wilden een grote opstand of revolutie beginnen.

Categorie:

Uitleg:

Opdracht 2 – Oorzaken en gevolgen

De Bokkenrijders ontstonden niet zomaar. Het verschijnsel hangt samen met omstandigheden op het platteland in de 18e eeuw.

Terechtstelling van de Bokkenrijders. Fotoreproductie door Frans Lahaye van een gravure. - Historisch Centrum Limburg, Netherlands - CC BY-SA.

Opdracht:

Vul het schema in met informatie uit het venster.

Oorzaken

Noem drie oorzaken van het ontstaan van Bokkenrijdersverhalen of -vervolgingen.

Oorzaak 1:	
Oorzaak 2:	
Oorzaak 3:	

Gevolgen

Noem drie gevolgen van de vervolging van vermeende Bokkenrijders.

Gevolgen 1:	
Gevolgen 2:	
Gevolgen 3:	

Verdiepingsvraag

Welke oorzaak vind jij het belangrijkste voor het ontstaan van de mythe rond de Bokkenrijders?
Leg je antwoord uit.

Eindvraag

Waarom zijn de Bokkenrijders vooral beroemd geworden door de rechtszaken en terechtstellingen, en niet zozeer door de diefstallen zelf?
